

УДК 378.147

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/60-1-38>**Юлія ГОЛОВАЦЬКА,**

orcid.org/0000-0002-7740-9432

доцент кафедри теорії і практики перекладу

Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

(Тернопіль, Україна) yulyapashkovska@ukr.net

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ТА ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЯК КЛЮЧОВІ ТРЕНДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

У статті досліджено роль використання сучасних інформаційних та цифрових освітніх технологій у професійній підготовці майбутніх перекладачів. Розглянуто трактування поняття «цифровізація», «цифровізація освіти» та представлено дефініцію «цифровізація підготовки майбутніх перекладачів» як складний освітній процес, заснований на формах, методах, способах, прийомах і методах навчання перекладу з використанням ресурсів цифрових інструментів. Встановлено, що в практиці підготовки перекладачів та іноземної освіти (вивченні іноземних мов) доречним є використання терміну *Technology-Assisted Foreign Language Learning (TAFLL)*. Основними перевагами використання сучасних цифрових освітніх технологій у професійній підготовці майбутніх перекладачів є інтерактивність та інформативність контенту, можливість створення віртуального мовленнєвого середовища. Узагальнено, що ключовими технологіями цифровізації освіти є мережа Інтернет та мобільні комунікації, які дають змогу організувати онлайн-діалог між різними аспектами освітнього процесу. Розглянуто типи платформних рішень, що використовуються в освітньому процесі, зокрема в підготовці майбутніх перекладачів: багатопрофільні платформи, стрімінгові платформи, платформи для вивчення іноземної мови. У підготовці майбутніх перекладачів багатопрофільні платформи є джерелом для розширення фонових знань предметних суміжних сфер (економіки, сучасних технологій, медицини тощо). Стрімінгові платформи дають змогу використовувати мультимедійний комплекс інструментів під час заняття, демонструвати відео- та аудіо матеріали в хорошій якості. Платформи для вивчення іноземної мови та підготовки майбутніх перекладачів володіють значною кількістю актуальної інформації про країну і культуру мови, яка вивчається, є банком різноманітних вправ для відпрацювання лексики, граматики, фонетики, розмовної мови іноземною мовою.

Ключові слова: цифровізація освіти, інформатизація та цифровізація підготовки майбутніх перекладачів, платформні рішення, цифрові технології.

Yuliia HOLOVATSKA,

orcid.org/0000-0002-7740-9432

Associate Professor at the Department of Theory and Practice of Translation

Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University

(Ternopil, Ukraine) yulyapashkovska@ukr.net

INFORMATIZATION AND DIGITALIZATION OF THE EDUCATIONAL PROCESS AS KEY TRENDS IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE TRANSLATORS

The article examines the role of using modern information and digital educational technologies in the professional training of future translators. The interpretation of the concept of «digitalization», «digitalization of education» is considered and the definition of «digitalization of training of future translators» is presented as a complex educational process based on forms, methods, ways, techniques and methods of teaching translation using the resources of digital tools. It has been established that the term *Technology-Assisted Foreign Language Learning (TAFLL)* is appropriate in the practice of training translators and foreign language education (learning foreign languages). The main advantages of using modern digital educational technologies in the professional training of future translators are the interactivity and informativeness of the content, the possibility of creating a virtual broadcasting environment. It is summarized that the key technologies of digitalization of education are the Internet and mobile communications, which make it possible to organize an online dialogue between various aspects of the educational process. The types of platform solutions used in the educational process, in particular in the training of future translators, are considered: multidisciplinary platforms, streaming platforms, platforms for learning a foreign language. In the training of future translators, multidisciplinary platforms are a source for expanding background knowledge of related subject areas (economics, modern technologies, medicine, etc.). Streaming platforms make it possible to use a multimedia set of tools during classes, to demonstrate video and audio materials in good quality. Platforms for learning a foreign language and training future translators have a

significant amount of up-to-date information about the country and culture of the language being studied, and are a bank of various exercises for practicing vocabulary, grammar, phonetics, and spoken language in a foreign language.

Key words: digitalization of education, informatization and digitalization of training of future translators, platform solutions, digital technologies.

Постановка проблеми. У сучасних умовах вища освіта характеризується фундаментальними перетвореннями, які вимагають усвідомлення та вибір правильного вектора в освітньому процесі. В освіті дедалі актуальнішою є інформатизація освітнього процесу, оскільки з'являються різні нововведення у сфері інформаційних технологій, які доцільно застосовувати в освітньому процесі (Тарасенко, & Амеліна, 2016). У світі будь-яка компетентна діяльність чи професійна підготовка безпосередньо взаємодіють з інформаційними технологіями. Робота та навчання перекладача не є винятком.

У сучасних умовах освіта стала як ніколи доступною у всіх форматах, і вже у багатьох виникає питання щодо необхідності академічної освіти, яка складно підлаштовується під сучасні вимоги суспільства, якщо є онлайн-майданчики, на яких доступні ті курси, які справді потрібні споживачеві без додаткових обов'язкових та нецікавих дисциплін (Kiraly, Hoffman, 2016). Таким чином, щоб залишатися конкурентоздатними та відповідати сучасним вимогам, заклади вищої освіти змушені інтегрувати цифрові освітні платформи в освітній процес. Основними перевагами застосування цифрових освітніх платформ є: по-перше, можливість навчатися а будь який час і не залежно від місця перебування; по-друге, використання сучасних технологій та мультимедійних засобів дає змогу зробити навчальний матеріал наочнішим, цікавішим та доступнішим; по-третє, застосування цифрових платформ сприяє розвитку дисциплінованості та організованості студентів (Savitska, Livitska, 2022). Така цифровізація та інформатизація освітнього процесу забезпечує не лише надання широкого спектру послуг, які можуть бути повністю або частково впроваджені викладачем у в освітній процес, а й закладам вищої освіти створює новий формат комерціалізації та залучення абітурієнтів.

Аналіз досліджень. Проблема професійної підготовки майбутніх перекладачів не є новою для сучасної науки, однак констатуємо відсутність узагальнюючих досліджень з цієї проблеми. Так, у наукових пошуках розглянуто окремі аспекти професійної підготовки майбутніх перекладачів, зокрема: проблему формування перекладацької культури (А. Козак), професійного світогляду перекладача (Ж. Таланова), інформаційної компе-

тентності майбутніх перекладачів у фаховій підготовці (Р. Тарасенко, Г. Плахотнюк), визначення професійних компетентностей письмового та усного перекладача (О. Чередниченко); питання формування професійної компетентності перекладача засобами інформаційно-комунікаційних технологій (А. Янковець); окремі аспекти підготовки технічних перекладачів (А. Рогульська) та проблеми синхронного перекладу (С. Швачко); методичну систему навчання студентів магістратури усному перекладу у зовнішньоекономічній сфері (Н. Зінукова); методику професійної підготовки майбутніх перекладачів до здійснення усного двостороннього науково-технічного перекладу (І. Сімкова); методику комплексної підготовки майбутніх перекладачів (Л. Черноватий), теоретико-методичні основи професійної підготовки технічних перекладачів у закладах вищої освіти (С. Панов). Однак питання щодо висвітлення нових вимог до професійної підготовки майбутніх перекладачів в умовах цифрового суспільства, а також впливу цифрових освітніх технологій на процес їхньої фахової підготовки залишаються не достатньо вивченими та науково обґрунтованими.

Метою статті є розгляд процесів інформатизації та цифровізації як ключових трендів професійної підготовки майбутніх перекладачів в умовах цифрового суспільства.

Виклад основного матеріалу. У сучасних умовах розвитку освітніх інформаційних технологій етап інформатизації можна вважати завершеним, оскільки практично всі заклади освіти укомплектовані комп'ютерною технікою, у викладачів уже досить високий рівень комп'ютерної грамотності і інформаційної компетентності та сформовані навички застосування інформаційних технологій в освіті (Serdiuk, & Marchenko, 2016). Окрім того, у 2021 році Міністерство освіти і науки України підготувало підготувало для громадського обговорення проєкт Концепції цифрової трансформації освіти і науки на період до 2026 року (2021), яка представляє комплексне системне стратегічне бачення цифрової трансформації цих сфер. Ключове завдання проєкту полягає у конструюванні цифрового освітнього середовища за допомогою онлайн-навчання з інтерактивною участю та відкритим доступом у мережі Інтернет. Тому цифровізація освіти тісно пов'язана з її інформатизацією та створює можливості для індивідуалізації

освітньої траєкторії з опорою на інноваційні цифрові освітні технології.

Варто констатувати, що донині не існує єдиного трактування поняття «цифровізація». Науковці розглядають цю дефініцію як: спосіб маніпуляції даними за допомогою цифрових пристроїв (Корінська, 2022); широке застосування цифрових технологій (мережі Інтернет, електронної пошти, відео комунікацій тощо) (Макаренко, Певсе, 2022); використання в освітньому процесі різноманітних цифрових мереж та онлайн-платформ (Слюсаренко, Сотер, 2022); поняття, що передбачає початкове створення нового продукту в цифровій формі та процес використання комп'ютерних засобів і технологій (Khyzhna, Makarenko, 2019). Тоді як цифровізація освіти розглядається як новий формат освітнього середовища, в основі якого цифрові технології, які забезпечують зручні та доступні сервіси і платформи для підвищення конкурентоздатності, ефективності взаємодії учасників освітнього процесу, ролі інтелектуальної власності, розвитку цифрових навичок (Kaplan, 2022); комплекс інструментів, що оптимізують навчання, забезпечують персоналізацію й автоматизацію рутинних освітніх процесів (Isaias, Sampson, Ifenthaler, 2020); впровадження цифрових сервісів та технологій в освітній процес, що змінює не лише освітню ситуацію, а й ролі учасників освітнього процесу та правила взаємодії між ними (Гуралюк, 2021). Таким чином, ключовими технологіями цифровізації освіти є мережа Інтернет та мобільні комунікації, які дають змогу організувати онлайн-діалог між різними аспектами освітнього процесу.

В Україні, за твердженням А. Яцишин, на державному рівні визначено такі основні напрямки цифровізації освіти: створення освітніх ресурсів та цифрових платформ із підтримкою інтерактивного та мультимедійного контенту та інструментів автоматизації освітніх процесів; організація безперебійного доступу до мережі Інтернет у навчальних аудиторіях; розвиток дистанційної освіти із використанням мультимедійних технологій (Яцишин, 2021).

У лінгводидактиці термін Computer Assisted Language Instruction (CALI) та пізніше Computer-Assisted Language Learning (CALL) (комп'ютерне навчання іноземних мов, комп'ютерна лінгводидактика) окреслився з початком активного використання комп'ютера у вивченні іноземних мов (Макаренко, Певсе, 2022). Однак це поняття не охоплює увесь арсенал сучасних технологій. З появою інтерактивних веб-сайтів та мобільних додатків у сфері освіти почали використовуватися

терміни Electronic Learning (e-learning), Mobile Learning (m-learning) (Khyzhna, Makarenko, 2019). З огляду на це, у сучасній лінгводидактиці найприйнятнішим є термін Technology-Assisted Foreign Language Learning (TAFLL), який найточніше відображає використання широкого спектру інформаційно-комунікаційних технологій у практиці іншомовної освіти (Собченко, 2021). Тобто можемо констатувати, що інформаційно-комунікаційні та цифрові освітні технології є частиною нової методики навчання перекладу та іноземним мовам загалом. Вони мають потенціал стати потужним освітнім потенціалом, за допомогою якого уможливується оптимізація професійної підготовки майбутніх перекладачів.

У сучасних умовах виокремлюють три типи платформних рішень (Barjesteh, Manoochehrzadeh, Heidarzadi, 2021), що використовуються в освітньому процесі, зокрема в підготовці майбутніх перекладачів:

1) багатопрофільні платформи: контент цих платформ є всеосяжним та охоплює гуманітарні науки (наприклад, суспільство, освіта, мистецтво, наука тощо). Зміст створюється спільно з відомими школами, компетентними вчителями/викладачами та професійними командами;

2) стрімінгові платформи: відмінністю цього типу є високий рівень інтерактивності. Порівнюючи з відеозаписом, трансляцією та іншими формами онлайн-навчання, стрімінг забезпечує ефективне спілкування та взаємодію, дає змогу своєчасно відповідати на запитання та максимально відтворювати автономний режим навчання студентів, а освітні технології стають ефективнішими. У межах потокового онлайн-мовлення викладач має змогу контролювати процес навчання студентів, мотивуючи зосередитися на занятті, забезпечити ефективний час навчання та рівень засвоєності матеріалу студентами. Стрімінгові платформи дають змогу не лише підвищити якість відеозапису, а й сприятливо впливають на розвиток дистанційного навчання;

3) платформи для вивчення іноземної мови, які охоплюють: програмне забезпечення для вивчення лексики та аудіювання іноземною мовою; відеоматеріали з субтитрами; завдання з аудіювання, усного мовлення, читання та письма іноземною мовою; можливості для відпрацювання іншомовних навичок для ділового спілкування; інформаційні відео для вивчення теорії та практики перекладу.

Застосування цифрових освітніх платформ дає змогу «покривати» декілька сфер освітнього процесу. Використання багатопрофільних платформ дає змогу викладачам демонструвати

об'єкт дослідження з нової позиції, частково або повністю використовувати онлайн-контент в якості додаткового навчального матеріалу. У підготовці майбутніх перекладачів багатопрофільні платформи є джерелом для розширення фонових знань предметних суміжних сфер, наприклад, економіки, сучасних технологій, медицини тощо. Стрімінгові платформи стали рішенням для освітньої системи в період пандемії (Isaias, Sampson, Ifenthaler, 2020). Такі платформи не лише сприяють організації групових онлайн-конференцій, а й легко долати географічні обмеження. Стрімінгові платформи дають змогу використовувати мультимедійний комплекс інструментів під час заняття, що підвищує інтерактивність освітнього процесу. Студенти також мають змогу демонструвати власні матеріали з власних носіїв та підвищувати навички використання цифрових інструментів. У підготовці майбутніх перекладачів стрімінгові платформи дають можливість демонструвати відео- та аудіо матеріали в хорошій якості. Майбутні перекладачі, які використовують ці можливості, мають можливість налаштувати звук та зображення під власні вимоги, щоб відпрацювати різні види перекладу, а також підключати до заняття носіїв мови або інших фахівців предметної сфери, що здійснює додатковий ефект на їхню підготовку. Платформи для вивчення іноземної мови та підготовки майбутніх перекладачів володіють значною кількістю актуальної інформації про країну і культуру мови, яка вивчається, є банком різноманітних вправ для відпрацювання лексики, граматики, фонетики, розмовної мови іноземною мовою. Водночас ці платформи дають змогу знизити навантаження викладача, оскільки відпрацювання механічних дій відбувається в Інтернет-просторі.

Однак, незважаючи на всі переваги цифрових технологій у підготовці майбутніх перекладачів та у навчанні іноземних мов, їхнє застосування має мати допоміжний характер. Збільшенню ефективності реалізації цифрових технологій в підготовці майбутніх перекладачів сприятиме:

1) підвищення цифрової грамотності викладачів, що передбачає не лише володіння сучасними цифровими освітніми ресурсами на належному рівні, а й готовність працювати у цифровому освітньому середовищі, розробляти нові електронні матеріали залежно від мети навчання;

2) організація навчання на основі особистісно-діяльнісного підходу шляхом залучення у спільну продуктивну діяльність з урахуванням індивідуально-психологічних особливостей студентів, а також рівня володіння іноземною мовою;

3) інноваційна спрямованість у викладанні іноземної мови на основі обізнаності викладачів щодо методичних можливостей застосування сучасних цифрових засобів (наприклад, локалізації) та вибору найоптимальніших, які відповідають цілям та завданням навчання;

4) використання інформаційно-комунікаційних технологій як допоміжних засобів навчання на аудиторних заняттях та в організації самостійної роботи майбутніх перекладачів;

5) техніко-технологічне забезпечення професійної підготовки майбутніх перекладачів, що передбачає обладнання необхідними технічними та програмними засобами, доступ до мережі Інтернет тощо.

Концептуальними особливостями використання цифрових технологій у підготовці майбутніх перекладачів є адаптивність комп'ютерних програм щодо індивідуальних особливостей кожного студента; керованість, оскільки можлива корекція освітнього процесу на будь-якому етапі навчання; різноманітність типів взаємодії студентів з викладачем за допомогою комп'ютера («суб'єкт – суб'єкт», «суб'єкт – об'єкт», «об'єкт – суб'єкт»). Позитивним моментом цифровізації підготовки майбутніх перекладачів є те, що комп'ютер може гарантувати конфіденційність та індивідуальний темп просування до успіху (Корінська, 2022), а також забезпечити інтерактивність навчання на основі постійної реакції на відповіді студентів у процесі виконання завдань.

Висновки. Використання цифрових технологій у підготовці майбутніх перекладачів передбачає визначення послідовності операцій, що становлять процес управління; розробку відповідних методів та засобів навчання; створення оптимальних умов перебігу освітнього процесу. Водночас, доцільно пам'ятати, що комп'ютер – це лише дидактичний засіб, який не може вирішити всіх проблем якості освіти.

Таким чином, підготовка майбутніх перекладачів, які володіють знаннями, вміння, навичками та досвідом їхнього застосування в контексті їхньої професійної перекладацької діяльності, формування у них мультикультурності та мультимовності на основі цифрових ресурсів стає найважливішим напрямом професійної підготовки. Застосування цифрових освітніх ресурсів у підготовці майбутніх перекладачів значно розширює можливості роботи над перекладом. Цифрові технології дають змогу здійснювати пошук, відбір та обробку інформації, необхідної для виконання перекладацьких завдань у процесі роботи з різними видами текстів. У професійній під-

готовці майбутніх перекладачів цифрові освітні ресурси розширюють освітні можливості під час здійснення студентами письмових перекладів, їхнього аналізу та зіставлення; роботи з лексичним матеріалом; виконання зворотного перекладу, зіставлення з оригіналом; прослуховування аудіо-матеріалів або перегляду передач, відео; контактів із носіями мови; прослуховування різних темпів

мовлення; відпрацювання сполучуваності та її різних варіантів; тренування уваги; тренування перекладацької пам'яті. Відтак, варто констатувати необхідність підготовки нового покоління перекладачів у межах цифровізації освіти, здатних не лише перекладати, а й готових критично мислити та використовувати цифрові технології для досягнення максимальної точності перекладу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Воловик А. Основи фахової підготовки майбутнього перекладача: автоматизований переклад. *Актуальні питання вивчення германських, романських і слов'янських мов і літератур та методики викладання іноземних мов*. 2021. Вип. 1. С. 14–17.
2. Гуралюк А. Г. Цифровізація як умова розвитку системи освіти. *Тенденція розвитку вищої освіти. Серія: Педагогічні науки*. 2021. Вип. 13 (169). С. 3–8.
3. Корінська О. О. Підготовка майбутніх перекладачів в умовах цифровізації. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2022. Вип. 1(349). С. 39–47.
4. Макаренко Л. Л., Певсе А. А. Дидактичний потенціал цифрових технологій у системі професійної підготовки фахівців філологічного профілю. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2022. Вип. 88. С. 140–147.
5. Проект Концепції цифрової трансформації освіти і науки на період до 2026 року (2021). URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/konserciya-cifrovoi-transformatsiyi-osviti-i-nauki-mon-zaprosnuye-do-gromadskogo-obgovorennya>
6. Слюсаренко Н., Сотер М. Цифровізація іншомовної підготовки у закладах вищої освіти України. *Людинознавчі студії. Серія «Педагогіка»*. 2022. Вип. 14 (46). С. 48–55.
7. Собченко Т. М. Особливості навчання студентів-філологів в умовах інформатизації та цифровізації вищої освіти. *Professional Education: Methodology, Theory and Technologies*. 2021. Вип. 13. С. 278–290.
8. Тарасенко Р., Амеліна С. Особливості формування інформаційної компетентності майбутніх перекладачів в аспекті підготовки до здійснення процесів локалізації програмних продуктів. 2016. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2016. Вип. 3 (53). С. 49–60.
9. Яцишин А. В. Теоретико-методичні основи використання цифрових відкритих систем у підготовці аспірантів і докторантів з наук про освіту: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.10 / Ін-тут інформац. техн. і засобів навчання НАПН України. Київ, 2021. 636 с.
10. Barjesteh H., Manoochehrzadeh M., Heidarzadi M. Technology Enhanced Language Learning: COVID-19's Impact on Digitalization of Education. Arcler Education Incorporated. 2021. 204 p.
11. Isaias P., Sampson D.G., Ifenthaler D. Online Teaching and Learning in Higher Education. Springer Nature. 2020. 211 p.
12. Kaplan A. Digital Transformation and Disruption of Higher Education. Cambridge University Press. 2022. 200 p.
13. Khyzhna O. P., Makarenko L. L. Information society: the challenges of the third millennium. *Psychology and pedagogy in XXI century: methodological framework of the activities of psychologist and educator: collective monograph / A. O. Bessarab, O. I. Ivanytsky, O. M. Kikinezhdii, etc.* Lviv-Toruń: Liha-Pres, 2019. P. 147–159.
14. Kiraly D., Hoffman S. Towards a Postpositivist Curriculum Development Model for Translator Education. In Don C. Kiraly, ed. *V&R academic. Towards authentic experiential learning in translator education*. Mainz UP, Göttingen: V&R Unipress, 2016. P. 67–88.
15. Savitska V., Livitska N. Academic mobility of students in the conditions of digitalization of higher education. *Viae Educationis Studies of Education and Didactics*. 2022. Issue 1 (2). P. 32–37.
16. Serdiuk N., Marchenko N. Modern Gadgets Under Three Language Training Of Future Foreign Languages Teachers. *Young Scientist*. 2016. Vol. 12140. P. 535–539.

REFERENCES

1. Volovyk A. Osnovy fakhovoi pidhotovky maibutnoho perekladacha: avtomatyzovanyi pereklad [Basics of professional training of a future translator: automated translation]. Current issues of studying Germanic, Romance and Slavic languages and literatures and methods of teaching foreign languages. 2021, Nr 1, pp. 14–17 [in Ukrainian].
2. Huraliuk A. H. Tsyfrovizatsiia yak umova rozvytku systemy osvity [Digitization as a condition for the development of the education system]. The trend of higher education development. Series: Pedagogical sciences, 2021, Nr. 13 (169), pp. 3–8 [in Ukrainian].
3. Korinska O. O. Pidhotovka maibutnikh perekladachiv v umovakh tsyfrovizatsii [Training of future translators in conditions of digitalization]. Bulletin of Taras Shevchenko Luhansk National University. Pedagogical sciences, 2022. Nr. 1(349), pp. 39–47 [in Ukrainian].
4. Makarenko L. L., Pevse A. A. Dydaktychnyi potentsial tsyfrovikh tekhnolohii u systemi profesiinoi pidhotovtsi fakhivtsiv filolohichnoho profilu [Didactic potential of digital technologies in the system of professional training of philological specialists]. Scientific journal of the M.P. Drahomanov NPU. Series 5. Pedagogical sciences: realities and prospects, 2022, Nr. 88, pp. 140–147. [in Ukrainian].

5. Proiekt Kontseptsii tsyfrovoyi transformatsii osvity i nauky na period do 2026 roku [Project Concept of digital transformation of education and science for the period until 2026]. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/koncepciya-cifrovoyi-transformaciyi-osviti-i-nauki-mon-zaproshuye-do-gromadskogo-obgovorennya> [in Ukrainian].
6. Sliusarenko N., Soter M. Tsyfrovizatsiia inshomovnoi pidhotovky u zakladakh vyshchoi osvity Ukrainy [Digitization of foreign language training in higher education institutions of Ukraine]. *Humanities studies. "Pedagogy" series*. 2022, Nr. 14 (46), pp. 48–55 [in Ukrainian].
7. Sobchenko T. M. Osoblyvosti navchannia studentiv-filolohiv v umovakh informatyzatsii ta tsyfrovizatsii vyshchoi osvity [Peculiarities of studying philology students in the conditions of informatization and digitization of higher education]. *Professional Education: Methodology, Theory and Technologies*, 2021, Nr. 13, pp. 278–290 [in Ukrainian].
8. Tarasenko R., Amelina S. Osoblyvosti formuvannia informatsiinoi kompetentnosti maibutnikh perekladachiv v aspekti pidhotovky do zdiisnennia protsesiv lokalizatsii prohramnykh produktiv [Features formation of informational competence of future translators in the aspect of preparation for implementation localization processes of software products]. *Information technologies and teaching aids*, 2016, Nr. 3 (53), pp. 49–60 [in Ukrainian].
9. Yatsyshyn A. V. Teoretyko-metodychni osnovy vykorystannia tsyfrovyykh vidkrytykh system u pidhotovtsi aspirantiv i doktorantiv z nauk pro osvitu [Theoretical and methodological foundations of the use of digital open systems in the training of post-graduate and doctoral students in the sciences of education]: dys. ... d-ra ped. nauk: 13.00.10 / In-tut informat. tekhn. i zasobiv navchannia NAPN Ukrainy. Kyiv, 2021. 636 p. [in Ukrainian].
10. Barjesteh H., Manoochehrzadeh M., Heidarzadi M. *Technology Enhanced Language Learning: COVID-19's Impact on Digitalization of Education*. Arcler Education Incorporated. 2021. 204 p
11. Isaias P., Sampson D.G., Ifenthaler D. *Online Teaching and Learning in Higher Education*. Springer Nature. 2020. 211 p
12. Kaplan A. *Digital Transformation and Disruption of Higher Education*. Cambridge University Press. 2022. 200 p
13. Khyzhna O. P., Makarenko L. L. Information society: the challenges of the third millennium. *Psychology and pedagogy in XXI century: methodological framework of the activities of psychologist and educator*: collective monograph / A. O. Bessarab, O. I. Ivanytsky, O. M. Kikinezhdzi, etc. Lviv – Toruń: Liha-Pres, 2019. P. 147–159
14. Kiraly D., Hoffman S. Towards a Postpositivist Curriculum Development Model for Translator Education. In Don C. Kiraly, ed. *V&R academic. Towards authentic experiential learning in translator education*. Mainz UP, Göttingen: V&R Unipress, 2016. P. 67–8.
15. Savitska V., Livitska N. Academic mobility of students in the conditions of digitalization of higher education. *Viae Educationios Studies of Education and Didactics*. 2022. Issue 1 (2). P. 32–37.
16. Serdiuk N., Marchenko N. Modern Gadgets Under Three Language Training Of Future Foreign Languages Teachers. *Young Scientist*. 2016. Vol. 12140. P. 535–539.